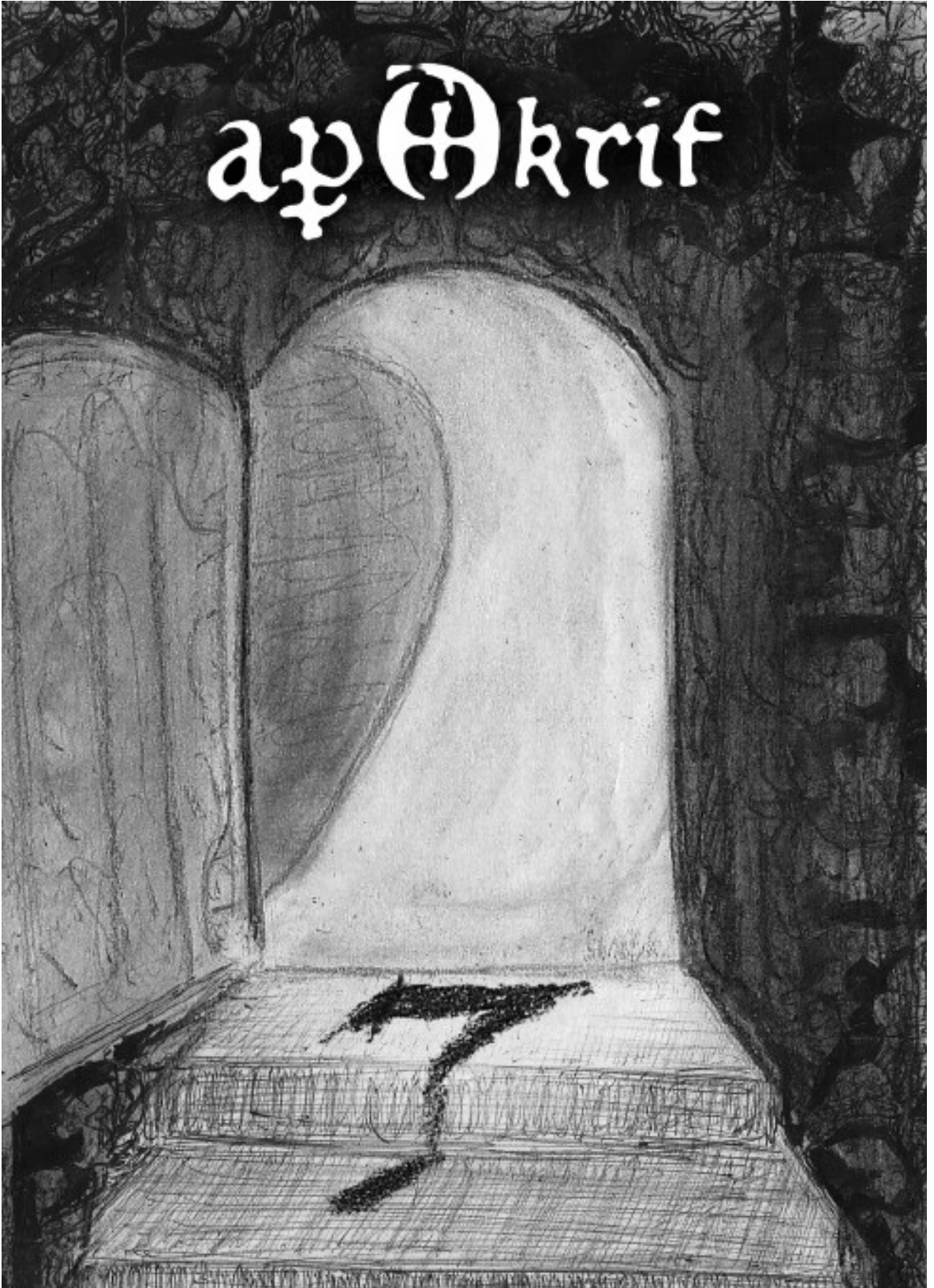

apθkrif

Apokrif 7

Irodalmi folyóirat

megjelenik: ritkán

3. évfolyam, 1. szám

2010. január

Főszerkesztő

Nyerges Gábor Ádám

Olvasó- és tördelőszerkesztő

Tarcsay Zoltán

Szerkesztő

Török Sándor Mátyás

Spiritus rector

Fráter Zoltán

Szerkesztőség

1052 Budapest, Vitkovics Mihály u. 7. IV/1

Tel.: (1) 318 8350; (70) 578 3398

apokriflap@gmail.com

Hálózati kiadás

<http://irodalom.elte.hu/apokrif>

<http://apokrifonline.wordpress.com>

Felelős kiadó

Magyar Irodalomtörténeti Társaság

Megjelent az ELTE BTK HÖK
Kulturális és Sportbizottságának
támogatásával

*Copyright © 2010 Az Apokrif 7. számának
szerzői és szerkesztői*

Apokrif
Társaság

Megjelenik 200 példányban
Az egyes példány ára 250 Ft

ISSN 2060-3207

- 4 **Vass Norbert**
2009. július 22. 16.43
cyca14 írja
- 6 **Sós Dóra**
én / te / Európa;
családi fotó
- 11 **Tarcsay Zoltán**
Átváltozások
- 15 **Zólyomi Kristóf**
a postcard from Beckett
1-2=2
- 17 **Radnóty Zoltán**
A reggeli kávé;
Szerelem
- 21 **Török Sándor Mátyás**
Madárember;
Nem szeretem;
Eszmélő
- 24 **Torma Mária**
Szó nélkül
- 29 **Tamás Péter**
Tükörben
- 32 **Braun Barna**
Cafatjaid;
Teleshop
- 35 **Németh Tamás**
Hogy milyen
jelentéktelenül apró
dolgokon múlhatnak a
történelem irreverzibilis
fordulatai!
- 38 **Evellei Kata**
A költői hajlamokkal
megőert kedveshez;
Hogyan próbáljunk
emancipált benyomást
kelteni
- Varga Mónika*
illusztrációival

2009. július 22. 16:43 cyca14 írja:

„Visszasírókat még az ötvenes évek ÁVH-zi hangulatát” – élcelődött sokszor nagyapám. Most viszont mintha eltűnt volna a gúny az öregből. Legalábbis semmi ilyesmit nem fedezek fel az ábrázatán, amint habzó szájjal és electro-boogie-szerű mozdulatokkal azon ügyködik, hogy bejusson a házunkba. Én persze tiszteltem az igyekezetét, de megtettem a kellő óvintézkedéseket. Nem árt körültekintőnek lenni zombiharapás esetén. A vénembert fűnyírás közben kapták el, méghozzá hátulról. Négyen voltak. Ilyenek ezek: esélyt sem hagynak. Bár ugyan honnan tudhatták volna, hogy a légvédelmi lövegek már jó ideje kilúgozták a dobhártyáját? No meg mindenek tetejébe a berregő fűnyírómotor... Pech. De a lényeg: megvan a felvétel!

Zoommal, vicsorgással, mindennel. Rögtön fel is nyomtam a Youtube-ra, ahol hál'isten kommentelik rendesen. Meg csipognak az SMS-ek, hogy respekt az öregnek, kúl a tata, satöbbi. Feri papa sztár lett. Holott én küldtem ki arra a kis gyepkalandra. Utálok ugyanis, amikor lábatlankodik itt nekem lakkozás közben. A lábkörmöm még így is visszavan. Aszonta a pasim, hogy vastagon kell kenni, mert akkor lesz olyan jó mélyvarangyos. Ami pont passzol nagyapó jelenlegi bőrszínéhez. Kapirgál is az öreg derekasan, de aligha esik meg rajta a szívem. Ha bejönne és elkezdené a mondókáját, tutira elkésné a buliból. Ha meg közölném vele, hogy torkig vagyok a kádári blablájával, akkor meg jókorát harapna belém. És nem is a biológiai nosztalgia miatt. Hanem mert ő egy zombi, egy átkozott élőhalott. Nálam leírta magát ezzel.

Ráadásul ordenaré módon gürrög. Mintha valami black metal refrént hadarna. De várjunk csak... Megint belepiskált az MP3-lejátszóba, mert összekeverte a hallókészülékkel? Ez kész. Nincs ezekben tisztelet semmi. Be is mószerolnám a kedves feleségénél, ha nem hallanám, hogy az emeleten épp egy csecsemő véréből lakmározik. Gügyörész-harap, gügyörész-harap. Ordít-oáz, ordít-oáz. Na igen: Maris mama vámpír. A mozgólépcsőn látta meg ezeket

a vérszívós könyveket piacra menet. Aztán annyira bejött neki a cucc, hogy Twilight-os témát töltött le a mobiljára. Utána meg az a segesvári kirándulás a nyugdíjasklubbal, ahol ötven lei-ért nyakon harapta egy Dracula-jelmezes román. Azóta egyre a szemfogát élesíti a körömrészelővel. Rémes hangja van.

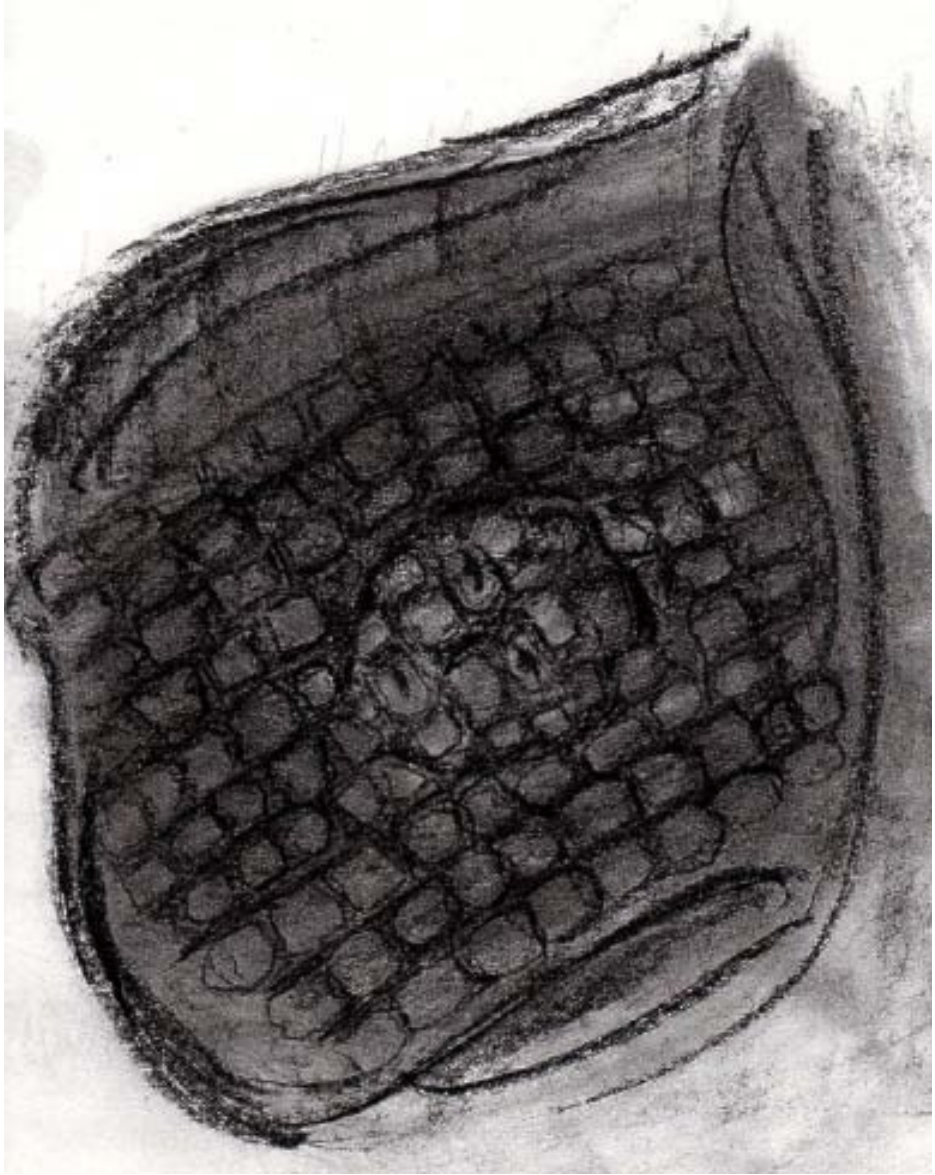
De vissza a készülődéshez. Szomorúan tapasztalom, hogy fogytán a trutyizöld alapozó, meg a gennyzselé. Ezek nélkül pedig esélyed sincs az utcán. Ha viszont szakadt cuccokban vonaglasz, mint Jacko a Thrillerben, azt hiszik közéd tartozol. Ennyire hülyék ezek. Zombik. A diszkóban meg vár a ritmus. Mondjuk bepasizni kicsit necces, mert a legtöbb arc nemcsak sminket visel, hanem élből rothad. Nincs az a zöld Orbit, hogy én egy ilyenel smároljak. Szegény Lillusom is hogy járt? Az egyik percben még arról áradozik, hogy pajkosan fültövön marta egy gyerek, utána meg csak lézeng a parketten. Főbe kellett lőni, mert tudtuk, hogy nem ember, akinek nem indul be a lába a jófajta drum 'n' bass-re.

De mi ez a csörömpölés? Most már aztán fogytán a türelmem. Ha jól látom az a szerzet, aki valamikor a postás Jóska bá' volt bezúzta a szomszédék ablakát egy nyilvános telefontal. Nem elég, hogy mióta megharapták, senki se hordja ki a Metal Hammerem, de már eszközt is használ. Rohadt egy dolog ez a zombievolúció. Sajna, előbb-utóbb papus is megtalálja a módját, hogy leküzdje az erkélyt, úgyhogy megyek, szólok nagyinak, hogy dobja fel a sminket, a vánszorgást meg lazán hozza a csípőficammal. Hát bocsi, hogy uncsi lett a mai poszt. Megértem, hogy lassan már csak magamnak írom ezt a blogot.

én / te / Európa

csak el ne felejtsem a fogkefém
csak el ne felejtselek téged
mikor görgős bőröndömre váltok
és turistaként bejárok egy másik világot
ahol szigorúan más nyelven beszélnek majd
és táncolnak a kezeikkel
más kenyéren felnőtt ifjak
sose-volt reménnyel, hogy ha elég hangosak
tán megértem mit beszélnek
és én rángatom a koffert és neked beszélek
ki a hajszárítóm mellett kuporogsz
tablóképméretben mert ennyi vagy
ugyanannyi arc ugyanannyi szó
a tárcámban titkolt fotó múlttól és akarásról
de jó ott neked alszol a zoknikkal
míg én e világot látom
és neked monologizálok
a galambszaros főtereken
felújított tepmlomokban
és néha hajléktalanok mellett
rozzant régi fapadokon
valami neves környék
patinás parkjában
számban croissant és sós kifli
vagy ugyanez fordított sorrendben
és sör meg kávé néha más
olyan tapintású könyvekért járok
plafonpolcos antikvárba
melyeket ha te érintenél
egyből meg is szólalnának
ezért cibállak most a tornyokba
és kilátókba egészen a pereméig
hogy nézd a tájat: te nem vagy benne

látod? remélem látod
ilyen messze jöttem hogy ne legyél itt
és már bánom az egészet
és most is a képed szorongatom
körülottem idegen szó idegen kar
bevon a más-nemzetiség illat és borostás
áll felejtkezik a bőrömnön – ki tudja ő mit
én téged felejtelek és végighurcollak Európán
a kofferemben
és meglátlak a kirakatban
és kirak téged a kockakő
és téged hoz a taxi
és a te hajadat hordja valami ficsúr a bankban
és olyan pökhendin hordja
mintha tudná kit játszik el
életem idegenben írt darabjában
ahol övé a legjobb hajért járó
kurta epizódszerep és néhány megértő gesztus
az ellopott bankkártyámhoz
aztán odébbállok: kéne valami szuvenír
de hirtelen megállok
mert a te lábnyomod lép tovább a pocsolóyából
legalábbis én felismerem
és ezt az idegen világot csak elképzelem
és téged járlok át és át és a fogkefém
a közös esték fürdőjében
kék-fehéren álmodik elgörbült sörtével
odaát a szomszéd úr szivara
ízetlen hajnali elnyúlt sehova ki nem futó
fájó és eredményre képtelen veszekedést pöffent
sűrű szaghullámban és vitát
amibe zengett a radiátor és törtek dolgok
de nem írtam róluk listát
mindenesetre sokan meghaltak aznap
többen mint ahányan megszülettek
de én most Európát járom
és te nem vagy benne
te nem
te

családi fotó

ezen a képen
mindenkinek eggyel több lába nőtt
vagy eggyel kevesebb füle van
így messzebb futhat
és kevésbé hall meg téged
a szélen egy pár – nem is látják egymást
de a hajuk egybe fonják
és csak kínos dolgokról beszélnek
ha elég csönd van hallhatod
visszafelé nő a fű a földbe
és a felhő az ég mélye felé száll
így megy össze amint szorul a marka
valami ábrándos égi lénynek
fordulj el a képtől még ma
és nézd a nap hogy rád kacsint
és vérbajos alkonyatban
elfekszik mint letelt végidő
az utolsó sóhajt épp most dobta rád
és megérkezett az esti szél
rázkódó elárvult napernyők
a parton veszekednek sötétlő hullámrajjal
csillagbunyó körös körül
egymással ellenkező gondolatok harca ez ma
kontrasztosra karistolja a világot
ma minden csupa különbség
ez a kivont éjnedű a bőrbe ivódik
és már keskeny ereidből szivárog
bemocskoltad fehéremet
és nálam hagytad az egyetlen családi fotót
hogy legyen mit elfelejtenem
mert ezen a képen
mindenkinek eggyel több lába van

hogy hibába gyökerezzen
és eggyel kevesebb füle
hogy mindig félreérthessen
és a kép szélén egy végtelenített pár vár
össze nem illő kirakódarabbal
szemük előtt más a kép
és a nem változtathatót farigcsálják
ha elhallgatsz majd megszólal
téglákba zárt tompa hangon
a rabul ejtett boldog természet
és kinn dideregnek a fák
ahogy ványadt lombjuk az égbe szúrják
majd visszarántják csorba leveleiket
újra és újra sikoly ámokfut végig a tejúton
és szikrákat vetnek kimúló gondolat kísérleteink
mindent ráz a kései vihar
szememben arcodat szemcsék karcolják
és disszonánsan ráng énekünk
a rohamokban érkező jeges esőben
és elfordítom a fejem
mikor a csatornafedélre tapad
a jövőnk családi képe
mert ezen a képen
de hisz már úgyis tudjuk ezt

Átváltozások

Amikor egy reggel Földes Máté nyugtalan álmából fölébredt, szörnyű emberré változva találta magát ágyában. Az arcát tapogatta: bőr, a hátát ropogtatta: gerinc. Irtózata csak tovább nőtt, amikor meglátta magát a tükörben. Öklendezve elfordult. Szédült, felkavarta a gyomrát a bűzlő ugyanaz. Hogy minden reggel ez a látvány fogadja, semmi, de semmi különbség, valamit tenni kellene, de hát mit lehet itt már ilyenkor tenni, persze milyenkor, kérdezhetnénk.

A természet megcsúfolása. Valaminek a kiforgatása. Például a gyomromé.

Megint te vagy az, fintorgott a vele szemben álldogáló alsóga-tyás alakra. Ne fintorogj, attól nem lesz jobb, tegnap is fintorogtál, aztán jobb lett? Nem lett jobb.

És kezdődik előlről, megint le kell hámlasztani ezeket a rétegeket, az emberség száradozó pikkelyeit, a bűntudatot meg az undort. Hol egy kávé.

Halj meg, kiáltott, amikor leverte a kávé dobozt. Te halj meg. Velem ne feleselj.

Amikor Máté fegyverszünetet kötött magával, és valahogy a kávé végére ért, a tarkóját vakarászva kereste a következő lépést. Mi a következő lépés, kérdezte hangosan, mintha a hangos önelbeszéléssel közelebb tolhatná magát a saját történetében valamiféle végkifejlet felé. A könyvespolcok között keresgélt. Némelyik cím már kezdett ismerős lenni, a koffein csodákra képes. Legalábbis a kávéfüggőknél. Vajon milyenek a nem-kávéfüggők? Mindenki az. Mindenki függő. Valaminek a rabja. Sok mindennek.

A könyvespolcok végére érve kilyukadt a vécénél. Megvan a következő lépés, ujjongott, és megdicsérte a szoba praktikus elrendezését.

Emberi voltát mind több érzékszervvel megtapasztalva hozzálátott az első kábítószeradag elfogyasztásához, profánul fogalmaz-

va: a gondolataiba révedt. A gondolatai általában nem létező dolgok körül forogtak, ezen a reggelen például bogárként egy éjjeli gázlámpa körül repkedett Dublinban. 1920 körül lehetett. Átjárta a libabőr. Persze lecsapta egy dagadt ír. A bogarakat 1920-ban éppolyan hátrányos megkülönböztetés érte, mint ma. Pedig ő csak a lámpát akarta csodálni, ezt a fensőbb lény által teremtett

Kopognak, ilyen nincs. Most már biztos, hogy kopognak. Nem vagyok itthon. Meghaltam. (Még ember vagyok, kérem, ne zavarjanak. Emberiességi okokból kifolyólag átmenetileg nem

Még a zárójelet sem tudom befejezni, szitkozódott, amikor lecsúszott a fogkrém a fogkeféről, anélkül, hogy ez a rohadt fogkrém ne lenne öngyilkos.

A meleg víz. A kultikus meleg víz. Sőt, már-már forró. De csak már-már. És a meredt-rest, megvetett test, feledtesd, vagy hogy is. A valami tornáival feledtesd. Kínrímekkel feledtesd. Vízzel. Hm, hm, hm, a habból. Abból. Csengő. Ez az örült csak nem adja fel. Mit csenget annyit? Hát kinyitom? Nem nyitom ki. Mi vagyok én?

Valamit akartam ma csinálni.

Valamit keresek. Mindig keresek valamit. És aztán sosem találok. De majd ma.

Vizes hajjal ajtót nyitott, ki fog hullani, annyi baj legyen, már megint te vagy az, mit szólsz bele, inkább arra figyelj, ki az ott.

Micsoda meglepetés. Természetesen a Hogyishívják néni. Hogy is hívják. Kezit csókolom, jó reggelt, jó reggelt.

– Fényes nappal van.

(Ja, a Fényesnappalvan néni.)

– Micsoda? Olyan korán? Az meg hogy lehet?

– Na idefigyeljen. Magának már semmi se szent?

– Nem is tudom, valószínűleg semmi.

– Hát én megmondom magának, amit gondolok.

– Érdeklődve hallgatom. Éppen ugyanis a merengő stádiumba értem, az ősemberi mogorvaságon szerencsésen túl vagyok.

– Én nem tudom, miről beszél, de azt jól jegyezze meg, amit mondok magának.

– Mit tetszik mondani?

– Hogy. Ne szakítson félbe, milyen szülei voltak magának.

Majdnem válaszolt. De észbe kapott.

– Hát hogy mit képzelsz magad, hogy éjnek évadján. Dobálózik itt a bútorokkal meg hancúroznak a nőivel. Vegye tudomásul, hogy undorító, mások itt aludni is akarnak éjszaka, nem gondolja, fiatalembert.

– ...

– Na?

– Hogyne, hogyne.

– Mit hogyan nézik? Mondom mit képzelsz, erre azt mondja, hogyne.

– Ja, mármint hogy igen. Természetesen, úgy lesz. Minden úgy lesz. Csókolom.

Bevágta az ajtót, mert a nénivel nem tudott egy légtérben gondolkodni. Mi volt ez a dobálózás és hancúrozás, ahogy azt olyan érzékletesen

De Földes Máté nem emlékezett semmire. Mi lehet ez az egész? És miért? És hogyan? Ó, kételyek, ó, tudatlanság. Igen, csak egy magyarázata lehet. Akkor változtam át. De mivel már nem voltam ember, nem emlékezhetek rá. Lékezhetek. De mi is ma a dolgom? Megvan.

Elővette a táskájából a könyveket, megropogtatta az ujjait, és hozzájuk látott. Sodródott velük, hullámok hátán, az apállal s dagállal mely a sorokat koszorúzta. Na, ez képzavar. Ez bizony értelmetlen, ugorjunk. Ne ugorjunk, csak ne ugorjunk. Menjünk tovább. Vagy álljunk. Vagy mindkettőt. Hol is tartottam. Ja, hogy emelkedett és süllyedt, együtt lélegzett a könyvekkel, egyszer sírt, másszor nevetett, ah, mennyire idétlen lett ez egy idő után. Rövid idő után. De nem bírta abbahagyni, fogva tartották a könyvek. Félt elszakadni tőlük. Talán az ürességtől félt, talán önmagától. Talán ezektől a fájdalmasan közhelyes mondatoktól. A közhelyektől tényleg nagyon félt. És most látta, hogy felé kúsznak. Az egyik a szemeteskukából mászott elő, a másik végigvizketett a lábfejen, a harmadik és a negyedik valami illetlen dolgot művelt, míg az ötödik rázuhant a csendből. Úgy fejbe vágta, hogy percekig nem értett

egyetlen mondatot sem. Csak azon vette észre magát, hogy lapoz, azt is a zajból, a sercenő papírból, az életet is így vette észre általában, amikor sercent a lap, de hogy mi volt odaírva, arra nem emlékezett. Átcsúsztak rajta a sorok, átcsorogtak. Ácsorogtak. Kik ácsorogtak, nincs itt senki. Csak én vagyok itt.

Ácsorogtak. Valakik valahol ácsorogtak. De hiszen ez csak egy rím volt. Valami visszhangja. Valahonnan bevisszhangzott a világ. Elhaló moraja egy ácsorgásnak a kapualjban, nem egyedül, esővel és összetapadó nedves arcokkal.

A sötét. Földes Máté utoljára a sötétet látta aznap. Hogy lehetne látni a sötétet, vitatkozott, ne vitatkozz, felelte, én azt jobban tudom. És tényleg jobban tudta. A sötétet kereste. Nem, nem a sötétet kereste. Abban keresett. Azt kereste, amit sosem talált. Valamit, ami nem létezett. Valamit, amit nem értett. Pontosabban a nemléte-zést és a nemértést kereste. A sötétbe kapaszkodva lassanként evickélt ki az emberségből, az emberlétből, mint egy szakadékból, hogy aztán fentről megcsodálhassa (vagy kinevethesse, pedig a szakadékokat nem szokás kinevetni). Az irányokkal pedig már nem törődött, hogy le vagy fel vagy le vagy fel

De fájdalmasabb volt, mint gondolta, felszántották a bőrét a szavak és az érzetek, bemásztak az orrán, és egy pillanatra mintha éhes lett volna. De az éhségen már túl volt. Túl éheken és halálon. Lassan a szóvicceken is át kellene lépni. Az értelmén. A tárgyak és a nyelv tapinthatóságán. Egy nyelvet tapintani, az persze nem volna rossz. Erről beszélt a Hogyishívják néni. Hogy is hívják. Amikor megbomlik a világ.

A világ megbomlott. De lehet, hogy csak Földes Máté. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy ekkor az asztalhoz ült, és verset kezdett írni.

Másnap reggel pedig, amikor nyugtalan álmából felébredt, már megint szörnyű emberré változva találta magát ágyában.

a postcard from Beckett

Épp csendes magányában üldögélt egy szajnaparti kávéházban, előtte egy pohár víz, kávé, képeslap és tintaceruza. A képeslap hátulján egyelőre csak annyi állt: *Kedves* –

– Kedves ki? – morfondírozott.

– Ki kedves? Itt ülök ebben a... mi ez? Egyszóval: itt ülök. Ez kettő. Igen. De határozottan érzem,

hogyan lehetne – na de mit?

Megnyalta a tintaceruza hegyét, amely mozdulattól kékes színű lett a nyelve, de ezt ő nem vette észre.

– Kedves – állt még mindig a képeslapon.

– Kedves Én!

Éles fény csillant az ablaküvegen, de csak kívülről és egy bizonyos szögéből nézve látszott.

– Kedves Én! – állt a papíron.

– Kedves Én! Itt ülök ebben a... mi ez? Egyszóval: itt ülök. Ez kettő. Igen. De határozottan érzem,

hogyan lehetne...

Pedig nem lehetett, de ezt ő nem vette észre.

1-2=2

(egyperces matematika)

A (Fő)szerkesztő Úr, komoly tekintetű, szakállas-szemüvegesen méltóságteljes:

– Igen, jó, jó, hát hogyan – szólt némi várakozás után.

Majd egy jelentőségteljes pillantást követve:

– De...

És itt már érezte az író, hogy ütött az óra.

„Óh, csalfa vak remény... – Miért is hitegetsz?” – gondolta magában, de a gondolatot megszakította a (fő)szerkesztő mondatának második szava.

– ...két...

„Én boldogtalan!” – folytatta az író belső agóniáját, szinte tudva, de inkább csak érezve, hogy ma ennél hosszabb gondolatra úgy sincs ideje két szó között.

– ... ilyen kellene.

A belső agónia, gondolatfoszlány megtorpant – végleg. A harmadik szó ostoba blaszfémiaja arcul csapta az író, és ezért prózai egyszerűséggel új, az eddigieknél nyelvileg lényegesen precízebb, mondhatni az adekvát reprezentáció csillogó délibábjával kecsgető mondat furakodott az elméjébe: „Hogy a francba lehet ugyanazt az otello-fürtöt kétszer lepréselni?”

A reggeli kávé

V. úr egy belvárosi kávéház teraszán, friss újságja fölött éppen szokásos reggeli kávéját fogyasztotta, amikor feltűnt neki, hogy tőle néhány méterre, e kávéház egyik hölgy vendége az ő asztala felé néz.

Az a néhány óra, mely idáig eltelt napjából, szinte ideálisnak volt mondható; korábbi elhatározásának megfelelően korán és kipihenten ébredt, bőségesen reggelizett, és rendet hagyva maga után időben elindult otthonról. A délelőtti órák tökéletességéhez már csak egy csésze kávé hiányzott, így V. úr nem is gondolt arra, hogy ez a törékeny idill egyik pillanatról a másikra darabokra hullhat, és olyan bonyodalmakba keveredik, mint most ezzel a nővel, aki az ő asztala felé néz.

V. úr óvatos ember volt, aki semmit sem bízott a véletlenre. Kávéját lassú, kimért kézmozdulattal helyezte vissza az asztal kerek márványlapjára, szétnyitotta az előtte heverő újságot, és olvasni kezdett, vagy legalábbis úgy tett, mintha olvasna, mert tekintete makacsul ragaszkodott ahhoz, hogy továbbra is a nőre irányuljon, és V. úr minden erőfeszítése ellenére néhány szó után mindig azon kapta magát, hogy a nőt nézi. Ezt azonban utólag vette csak észre, így soha nem tudta megállapítani, hogy mennyi ideje nézheti, és amikor az érzés állandósulni kezdett, már azt is nehezére esett eldönteni, hogy egyáltalán ki néz kit, és ki kezdte ezt az egészet.

A helyzet odáig fajult, hogy V. úr intett a pincérnek, némi borralalóval megtoldva kiegyenlítette a számlát, de ahhoz, hogy felálljon, már nem volt elég bátorsága, és főként attól tartott, hogy amennyiben hirtelen elmenne, a nő számára azonnal nyilvánvalóvá válnának hirtelen távozásának okai és körülményei, és ezzel semmi mást nem érne el, csak nevetségessé tenné magát a nő előtt, amit jelenleg semmiképpen sem engedhet meg magának.

Bizonytalansága áthatotta minden gondolatát, és felmerült benne, hogy a nő tulajdonképpen nem is őt nézte, hiszen csak annyit

tudott biztosan megállapítani, hogy az ő asztala felé néz. Tekintettel azonban az ember látószögének nagyságára, és a V. úr illetve a nő közötti néhány méteres távolságra, elképzelhető, hogy a nő figyelmét valójában valami olyan dolog keltette fel, mely V. úr közvetlen közelében, vagy messzebb a háta mögött látható, ebből pedig arra lehet következtetni, hogy korábbi félelme tévedés, félreértés eredménye, s mint ilyen teljességgel alaptalan.

Ennek tudatában nyugodtan dőlt hátra székében, ismét szétnyitotta az újságot, és néhány percre sikerült zavartalanul elmélyednie a politikai rovat hasábjai között, majd öntudatlanul ismét felnézett az újságból, egyenesen a nőre, aki az időnek abban a meghatározhatatlanul apró szeletében, amikor tekintetük találkozott, szelíden elmosolyodott. V. úr rémülten bújt vissza újságja mögé, folytatni próbálta az olvasást, de rettenetében már azt is elfelejtette, miről szólt a szöveg. Megtörtént, amitől minden nap menekülni próbált, vonásai határozottabbá váltak, megmerevedtek, szeme és egész arca összeszűkült, parányinak érezte magát, mintha zakója ujján kizuhanva az újságra esett volna, és most láthatatlan pont lenne egy jelentéktelen mondat után.

Belegondolt saját szerencsétlenségébe és kisszerúségébe, szeretett volna eltűnni a nő szeme elől, vagy sokkal inkább szeretne volna, ha soha nem is létezik, ha nem létezőként nem téved be ebbe az átkozott kávéházba, és nem esik áldozatul egy női tekintetnek. Mérheteretlenül lassú percek következtek V. úr számára, aki további benyomásai szerint minden bizonnyal érzékek nélküli, gátlásos alak. Mielőtt észrevette volna a nőt, hitt abban, hogy neki is lehet olyan egyszerű, gondtalan napja, mint amilyeneket filmekben látni csak, és amilyeneket – meggyőződése szerint – rajta kívül minden más ember naponta megél. Rá kellett döbbennie, hogy ő még néhány órára sem lehet felszabadult, és nem tapasztalhatja meg az általa normálisnak vélt emberek életét.

Megitta a csésze aljáról az utolsó korty kávé, mely addigra már kihűlt a kora őszi levegőn, és szégyenkezve, megalázottan végleg a nyomtatott lapok közé temetkezett, mint aki nem érdemel, és nem remélhet mást, és tudta, hogy ez a nap már el van rontva, már nem lesz olyan, mint a filmekben, nem lesz semmilyen. Fegyelmezetten olvasott tovább és semmiféle ellenkezést nem tűrve, szigorú-

an követte az éppen aktuális hasáb függőleges vonalát és még véletlenül sem tévedt a szomszédos hasábok valamelyikébe, vagy az újság fölé, a néhány méterre ülő, hosszú barna hajú nőre, aki már régen eltűnt a kávéház teraszáról. V. úr azonban ezt nem láthatta, és később, még évek múltán is, egész hátralevő életében gondosan ügyelt arra, hogy tekintete soha, semmilyen körülmények között ne tévedjen az újság fölé, ne lépje át a neki kiszabott szűk tér határait.

Szerelem

A férfi az íróasztalnál ült, és ceruzájával egy fa halvány kontúrait rajzolta a fehér papírra. Ágai hosszan az égbe nyúltak, gyökerei pedig végtelen vízfelszín alá merültek. Az eget lilára színezte, a vizet kékre. A vízből kiemelkedő gyökerekre utólag egy férfit és egy nőt rajzolt, egymásnak háttal, a fa törzsének két ellentétes oldalához dőlve, de csak sziluettjük és profiljuk felismerhetetlen körvonalai látszottak. A férfi bekeretezte a képet, és a nőnek ajándékozta.

A nő gyakran elővette a képet, amikor egyedül volt a lakásban, és az üvegen keresztül ujja hegyével finoman dörzsölgette a két alakot, mintha életre akarná kelteni őket, hogy megszólaljanak és elmondják azt, amit a férfi sohasem mondott el. A kép azonban nem mozdult meg, a szavakat állandó csend helyettesítette, és a kép rendszerint visszakerült rejtekhelyére, a lakás egyik eldugott sarkába.

Egy éjszaka a férfi arról álmodott, hogy egy fa gyökerein ül, alatta beláthatatlan víztömeg, és valahonnan a háta mögül női suttogás hallatszik, de a szavak nem értelmesek, vagy legalábbis nem érthetők, és a hang forrása is bizonytalan. Mikor másnap reggel felébredt, a nő jutott eszébe, aki már hónapok óta nem vette kezébe a képet, és nem érintette az üveget. A férfi felöltözött, kiment a kertbe és szerszámokat készített elő a kert egyetlen hatalmas fájának tövébe. Sokáig nézte az öreg fát, mely már minden levelét elhullatta, majd ásót ragadott és vadul szórni kezdte a földet maga köré. Egyre mélyebbre jutott, már térdig állt a fát körülvevő árokban, de egyet-

len gyökeret sem talált. Néhány ásónyom után azonban egyre lazábbnak érezte a talajt, majd amikor ismét a földbe nyomta az ásót, fényes, tiszta kékséget látott, és zuhanni kezdett kezében az ásóval. Az utolsó pillanatban sikerült megkapaszkodnia, felmászott egy vastag ágra, ásója azonban kicsúszott a kezéből, szürke ponttá halványult, aztán eltűnt a kékségben. Valahol a háta mögött suttogó női hangot hallott, de nem értette a szavakat. Félni kezdett, szíve hevesebben vert. Felmászott egy magasabban lévő ágra, de onnan sem látott senkit. Amikor körülnézett, látta, hogy körülötte az ágak lefelé nőnek, egy vastag fatörzsből indulnak ki, mely az ágakkal ellenkező irányba, felfelé tör, és sáros, agyagos földben végződik, mely ugyanolyan végeláthatatlan, mint az alatta elterülő kékség. A fa törzsének tövében keskeny rést vett észre. A férfi a fa törzsébe kapaszkodva elkezdett a rés felé kúszni, óvatosan felkapaszkodott a rés falából kiálló gyökereken, és mikor feljutott, észrevette, hogy a kertjében fekszik az öreg fa mellett kiásott gödör szélén.

Nem volt veszteni való ideje, betemette a gödröt, a földet keményre döngölte. Valahonnan létrát kerített, nekitámasztotta a fának, és fűrészelni kezdte a felsőbb ágakat. A vastag ágak és vékony gallyak megállíthatatlanul hulltak, egyre növekvő koszorút képezve a fa körül. Mikor az ágak elfogytak, és csak a törzs csonkja maradt, a férfi félrelökte a létrát, fejszét vett kezébe, és a fa törzsének esett. Forgács szállt mindenfelé, a férfiről folyt a veríték a fa törzse pedig recsegve-ropogva tompán a földre dőlt. A férfi összeszedte a tuskó körül az ágakat, máglyát rakott belőlük, és elégette őket, a tuskóra pedig virágcserepet tett, mintha sírt díszítene.

A nő évek múlva keresni kezdte a képet, felkutatta az egész lakást, de nem találta sehol. Egy percre leült, hogy kipihenje magát, és megpróbált visszaemlékezni, hogy hová tehetette, mikor legutóbb megnézte, de belátta, hogy nem érdemes keresgélni, van ennél fontosabb dolga is, majd úgymint előkerül egyszer.

Madárember

Haladd meg a földet,
Éld meg a földet,
Élményt gyúrj a földből,
Hogy meg ne ismerjenek.
Szárnyakat növessz,
Vad karmokkal
Ragaszkodj a földhöz,
Mert akárhol is érjen a vég,
Mindig az maradsz.
E-mailezz velük,
Ha félsz az emberektől,
Gyúrj a földből élményt,
Szárnyalj, hogy meg ne ismerjenek.

Nem szeretem

Ei se indultunk, s már késésben vagyunk,
dúsan a tömegbe – magunkba
nyomorítva, diákhittel zsebünk
helyén, egy száguldásra termett,
álló szerelvényben.
Helyettünk a háttér mozog csak:
Mi meg latolgatjuk, kiken keresztül,
melyik sarkába is menjünk a szardíniás doboznak.

Eszmélő

Nem magamtól jöttem, engem hoztak,
Eszméletlen, mit meg nem tesznek
Egy elhunyt élőért:
Ágyba dugnak, kórterembe,
És vagy hetven nyavalyával,
Nehogy elhibázzák,
Egyszerre kezelnek.
A szoba – lepusztult edzőterem,
A koszt – *ugyanazt* eszem,
A gyógytea – megfürödhetsz benne,
Az orvos – mintha nem is lenne.
Szarul vagyok, de e helynél előbb,
A vészívónál nem süketebb,
A nővérkénél nem hülyébb,
S talán van még annyi erő bennem,
Hogy megmutassam, az orvos hova menjen.

Szó nélkül

I.

– Angyalkám (te, büdös barom), most mondd meg nekem, mit csinálsz azzal a szerencsétlen fával! (Ezt neked tisztelet, pedagógia és minimálbér.)

– ...

– (Már meg megint egy Varga, mennyi van még ebből otthon?)
Válaszolj, Kata, azt kérdeztem, mit csinálsz ezzel a fával (látod, hogy látlak, tudod, hogy tudom). Minek tépkeded a leveleit?

– ...

– (Megrázom, megtépem, feldarabolom, lenyelem.) Nézd, (rám nézz, ha veled beszélek, hülyegyerek), már sokszor mondtam nektek, (kis marháim), hagyjátok szépen a növényeket. (Unom.) Ki mondja meg nekem, mire kell a fának a levél? (Unom!) Kata, halljam, mire kell?

– ...

– Gabi, súg meg neki, úgy is olyan nagy gyakorlatod van ebben.

– (Jaj, hagyjon már minket!)

– Gyerünk. (Nyugalom, mit hecceled magad. Úgy se. Egyik se, rongyosra a szádat, azt se kétszer kettő.)

– Levegő... foszforeszkál.

– Jaj, de hülye vagy, Gabi, az nem is az, a tanárnő is mondta már, hogy izé, de az biztos nem az.

– Nem, de édes mindegy. Környezettankönyv hatvanharmadik oldal, tessék megnézni: fo-to-szin-té-zis! Maradjunk annyiban, ha letéped a levelét, az fáj neki (ezt már képes vagy felfogni, anyukám?), mint neked ez... (minden haja szálad, Istenem, bárcsak!)

– Anyádat, azt... (baszogassad a hülye fáddal!)

– Anyádat, azt (Anyádat, azt!!!) is értesíteni fogjuk az intőről

(minden szálát egyesével... tisztelet, pedagógia, minimálbér... legalább megszólalt, nem?)

II.

Először csak beszélgetni akart a lányát ért inzultusról, de ideges lett, ezért ütött – mondta a többórás, zárt jegyzői meghallgatás előtt az újságíróknak az a békásmegyeri asszony, aki szerdán megütött egy tanárt, mert előző nap meghúzta gyermeke haját. A tanárnő szerint azonban szó nélkül ütött a szülő.

A tanár kedden figyelmeztette a nő lányát, hogy ne tépkedje a fák leveleit. Amikor a gyerek durván visszaszólt neki, ő kisebb erővel meghúzta a haját, hogy „megmutassa neki, mit érezhet a fa” – ismertette az eset előzményeit Barabás Szabolcs, a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság sajtószóvivője. – A gyerek otthon elmesélte, mi történt, az anyja pedig szerda reggel az iskolában rátámadt a tanára.

A jegyzői meghallgatás után a huszonöt éve tanító pedagógus az MTI-nek úgy nyilatkozott: mindig türelmesnek, szelídnek, de határozottnak tartotta magát, és azt tapasztalta, hogy a gyerekek szeretik. Ha bármi probléma volt, a szülőkkel meg tudták beszélni, ezzel az asszonnyal azonban ez nem sikerült – fogalmazott a bántalmazott.

A rendőrség a verekedő asszony ellen közfeladatot ellátó személy elleni erőszak megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárást indított. (Népszabadság, 2009. október 8.)

III.

Évekkel később találok T. Bernadett, akkor már nyugalmazott tanerővel a Csendes Árnny vendéglátó-ipari egységben – magunk között, a Füstösben, ahol Bernike, akarom mondani, T. Bernadett, nyugalmazott tanerő feketén dolgozik... ült a sarokban a kevertje mellett, és B. Péter egykori kabással, na, a kabai ZÁV Rt. elbocsátott szakmunkásemberével folytatott érzékenyült beszélgetést a közoktatásban elharapósodott agresszívás témájában. Elmét cseréltek, így mondják. Nem gondoltam zavarni őket, hanem leültem a V. Istvánhoz, aki a szomszéd asztal lapjára dőlve megrendülten figyelte soproni poharának első o betűjét. (Mindig éreztem ezen a Pistán, hogy nagy bibliafil, templomba járni viszont sose láttam – de

ez nem tartozik szorosan a történethez.) Sokat mondani, mikor Pista ugye már csak megrögzött vegyészeti túlképzettsége folytán is „kénytelen megfigyelni a párolgó sörből felszabaduló vízmolekulák távozása nyomán bekövetkezett szintkülönbséget” – ahogy ő szakszerűen magyarázta pár évvel ezelőtt – nem lehet. Ha szó nélkül helyet foglalunk előtte, szívből jövő morgással vagy bólintásnak tetsző fejrándulással köszön. Úriember volt ez, mindig mondtam, bár sose hittem el. Szóval, mondom, most is odatelepedtem hozzá, s ő üdvözlés gyanánt jóízűt köpött a Csenedsné nagy becsű laminált padlájára. Jól hallottam tehát Bernike tiszta pálinkáspohár csengésű mezzaolt hangját...

– Te, Ferikém...

– Péter.

– Te, Petikém, most mondd meg nekem, mit csinálsz azzal a szerencsétlen lánnyal? Látod, hogy ez a tehénszemű hetéra a te minden lamentálásod...

– ...az a padló

– linóleum, ez más. Szóval, a te minden lam... – nem padló, engedd, hogy végigmondjam – szövegelésed ellenére kopasztja azt a szerencsétlen tróger körtefát, mert ilyenek voltak azok. Én beszélhettem nekik szépeket, hogy fotoszintézis. De ezek? Annyit se tudtak róla, mint te most.

– Kérlek, én arról nagyon sokat, mert mi ott a gyárban...

– Nem hát, tudom én, édes mindegy, te Feri, ez már, hanem hogy az a Varga lány ott áll előtted egy szál köldökpiercingben. Mit mondasz te már annak nyolc év után? Hát az óvodában már megérti... de ez nyolc év után semmit, pedig kupálták eleget, de meg se mukkan, egy szó, annyi nem...
Mit mondasz te annak?

– Ne tépd a fát, te, mert megtéplek!

– Pontosan! Pontosan ezt nem mondhattam így, ebben a formában, de azért kerítettem rá sort.

– Anyám!

– Ő is ezt mondta, de nem így, ebben a formában, ezért volt az intő.

– Anyám! – ordított fel V. Pista is újra azzal a hajdanvolt bikanyakú indulattal, amivel rég nem közvetítette már a kovalens felsza-

badulást. Kár, hogy épp a sopronis pohár elpattanásával jött meg e hév, s mikor az egész asztal s én magam is csurom sörben álltunk, toppant be özvegy V. Istvánné, 58 éves békásmegyeri lakos. Persze ezt aligha tudhattam volna arról a belépő kövér asszonyságról, aki nem is állt már másból, mint két nagyobb ránc közé vetett három sárga fogból és négy tescós szatyorból. Hanem azt a régi-régi rendőrségi jegyzőkönyvet én olvastam valamikor... Emlékszem még, persze, emlékszem... valamennyien pad alatt, tornaszertárban, öltözőben, udvarsarokban, egyszóval mindenhol, ahová a tanári pászta el nem ért. A Barabást pedig, akinek az apja rendőrségi titkár vagy mi volt akkoriban, néma főbólintással engedték előre az ebédlősorban.

– Anyám – szólt bemutatás gyanánt Pista, miközben Csendesné asztalt törölt nagy szorgalommal, s szó nélkül elénk töltött négy mézes körtét. Isten, Isten! – gondoltam, addig igyuk, míg ingyen adják. A pálinka s ez a csendes, szőke női hajlongás körülöttünk elkábított, megvallom, és felrémltet előttem az a régi lány ott az iskolaudvaron, nagy csoportban, Gabi húgommal mindig kézen fogva. Ki, a körtefák alá, a tilosba szöktek ezek, régi lányok, egyik sincs már sehol; csúfolva kacérkodtak velünk, nagyobb fiúkkal. Pista s én nem győztünk vigyázni rájuk, két kislányra, akik már nem is voltak olyan nagyon kicsik, mint otthon hitték. Emlékszem még, minden reggel ukázba kaptam anyámtól, hogy a Gabit a zebrán fogjam kézen, én vagyok az idősebb, ne húzzam a szám, én vagyok a bátyja, igenis fogjam kézen. De én ezt a másikat, a Katát, szívesebben... – megvallhatom most már, úgyse számít. A körtefákról mindig ez a szerencsétlen húgom és ő, aki eszembe jut. Játszadoztak, egyik-másikunkba szerelmesek is lehettek talán, úgy elfogytak az iskolakertből a „szeret-nem szeret” áldozatai: először csak a százszorszépek, aztán sorra minden a virágágyásban, végül a levelek a fák elérhető ágairól... Fene vigye, mindig érzelgős leszek a pálinkától, az írás is csak így megy!

– Te, Katikám, már meg megint mi van a fejeddel, fésüld meg, minek állandóan túrni a szemed elől? Meg fogsz vakulni, lányom. – szólalt meg most V. Istvánné, a híres, akire mi mind a bosszúállás angyalaként gondoltunk akkoriban, legendák keringtek alakja körül, s még más iskolák padsoraiban is híre futott a törökverők-

nek ez itt maradt utolsójáról. Az egri asszonyok egyike lett itt, Békásmegyeren. – Mindig a hajad, te Kati, ugye Bernike, ugye? Mindig csak a baj van vele, Török tanárnő is megmondhatja. De olyan szép még most is minden szála, mint kislánykorában, ugye Berni?

– Erzsi, nyolc napon túl gyógyult, nyolc napon. Mit kellett hepciáskodni akkor, csak alá kellett volna írni azt a rohadt intőt szó nélkül, szó nélkül! – mondta anyám, Török Bernadett, nyugalmazott magyar- és biológia-tanárnő a Csendes Árny vendéglátó-ipari egységben – magunk között a Füstösben, és felhörpintette a negyedik mézes körtét.

Írta: Török Márton

Tükörben

Van ez a tükör, amit jól feltaláltak az emberek, hogy ne imbolyogjanak a tükörképek emlékképszerűen, mint ahogy a víz tükrében imbolyognak, és ne is legyen olyan benyomásfüggő, mint amilyenek egy másik ember szemében látszanak a dolgok, na és azóta mindenki nézegeti magát a tükörben.

Nem tudom, hogy mióta terjedt el és lett ilyen hétköznapi dolog, de ha el is árulná nekem valami történész, nem tudnám felfogni, hogy mennyi idő az a valahányszáz év, úgy sem, ha azt mondják, hogy a dédapám dédapja is nézegette magát a tükörben. Csak azt tudom, hogy már mindenütt van, és ezért folyton tükörbe nézünk. Az utcán, a közértbe igyekezve balra bámulsz, és meglátsz egy jobbra fordított fejű alakot, amint egyik üveglapból a másikba siet, és az utolsó üveglap fémcsíkján egy fehér, vakító villanással eltűnik, vagy otthon, indulás előtt, fésűvel a kezekben lépsz elé, hogy igazíts a hajadon, és ott ragadsz, és figyeled, ahogy figyeled magad. De vegyünk például engem.

Reggel van, még nincs rajtam a szemüvegem, a mosdóban vagyok, elkaptam a pillanatot, mielőtt megmosnám az arcom, elkaptam magamat, ahogy a mosdókagylóra támaszkodva felnézek a tükörbe, hogy keressem valaki tekintetét, hogy a saját tekintetemet keressem. Csönd van, megáll az idő egy pillanatra, amíg nem nyitom meg a csapot. Nem várakozásteljes a csönd, nem feszült, de hangosabbá teszi a tekintetemet, mintha azt ordítaná, hogy... nem is tudom mit, inkább csak a hangot hallom, komoly hangon ordít, talán nem is ordít, csak nyomatékosan szólít meg. Zöldek a szemem, a közepe táján, a fekete pont körül viszont már barnás, apró barna vonalak futkosnak onnan a szemem széle felé meglehetősen sűrűn. Napraforgóra emlékeztet, de nem tudom, mit keres egy napraforgó a szememben, nem tudom, miért emlékeztet egy napraforgóra, nem tudom, mit keresne egy napraforgó zöld háttér előtt, mint egy modern festményen. A szemeim mélyen ülnek, sötét csík

mögül, igazi árok mögül nézek a tükörképemre, a szemüveg miatt van, minden szemüvegesnek beesettek a szemei, mondták nekem egyszer, eszembe jut, ahogy mondták, benne van ez a mondat is a szemem körülötti sötét csíkban, egy lány mondta nekem, az osztálytársnőm volt a gimnázium második osztályában, utána kicsapták, mert drogozott és leköpte az igazgatót, aztán amikor felröhögtek a srácok, és pacsit akartak neki adni, gyűjtött még egy kis nyálat, és testvéries adagokban egyenként leköpte őket is, nyugtalan alak volt, sötét embernek tartottam. Nézek a sötét csík mögül a tükörbe, ijesztő ez a sötét csík, de csak a szemüveg miatt van, és már tisztának is látom a tekintetem és az arcom, nézek magamra, és két apró ránc van a szemem alatt, a felső végighúzódik a szemem egyik sarkától a másikig, az alsó halványabb, nem múlnak el, de végülis csak kettő van és aprók, és fiatalabbnak tűnök tőle és frissnek. A bumszli orromtól és a kerek fejemtől is, és attól is, hogy a hajam pont olyan hosszú, hogy amikor végigsimítok rajta, úgy érzem, mintha puha tüskék szurkálnák a tenyeremet, és úgy peregnek a kezem alatt, mint a kártyalapok a keverésnél. Nézek magamra, nem barátságatlan a tekintetem, nem támadó, csak erős koncentrációt látni benne, olyan lett az arcom, mint aki nyitott meghallgatni az embereket, és akihez sokan szívesen is fordulnak, mert megnyugtatja őket a sima homlokom, és hogy tiszta az arcom, csak egy-két ránc húzódik rajta, de azok is békések, nem mozdulnak, úgyhogy beléjük lehet kapaszkodni. Tulajdonképpen stratégikus pontokon húzódnak, van például ami az orrom aljától indul lefelé a szám környékéig, kábé negyvenöt fokos szögben kifelé tart, az arcom széle felé, de a lényeg az, hogy nagyjából szabályos részekre osztja az arcom, és ettől megbíznak bennem az emberek, mert ami szabályos, az megnyugtató. Nézem magamat, és kitisztul a tekintetem, nagyon csöndes lesz, és olyan vagyok, mint egy térdeplő pap, amikor felállni készül. Mielőtt elfordulnék a tükörtől, észreveszem, pontosan úgy hajlok a mosdókagylóra, mint Apu szokott, és az is eszembe jut, hogy a szememet Anyutól örököltem, és a hajamat is, ugyanolyan sűrű, mint Anyué, és erre a rokonok meg Anya ismerősei mindig rácsodálkoznak, és mondogatják nekem. Próbálok elfordulni a tükörtől, de nyugtalanít, hogy mások ezeket nézik bennem, ezeket a részleteket, amik a szüleimre hasonlítanak, pedig én látom, hogy ezek is másmilyenek, a szemem villanásai,

vagy az, ahogy meredeznek a hajszálaim, és különben is, legalább a ráncok biztosan máshol vannak nekem, mint nekik. Kutatni kezdem az arcom, keresni akarok rajta valamit, ami csak az enyém, és a ráncokra téved a tekintetem, a stratégikus pontokon elhelyezett ráncokra, és hirtelen rám üvölt egy hang: ne próbálj hazudni, nem menekülhetsz, és meglátom a hazugságaimat, amiket a ráncok mögé rejtettem, és stratégikusan elhelyeztem, meglátom az elharapott káromkodásokat, az elutasított bebaszásokat, a néni tárcáját, amit a földön találtam és eltehettem volna, de mégis visszaadtam neki, ó, milyen rendes maga, fiatalember, lelkendezett, ritka manapság az ilyen, de magán látszik, hogy rendes ember. Hát nem így van, nem látszódik rajtam semmi, csak azért adtam vissza, mert nem mertem megtartani, és néha sajnálom, hogy nem tartottam meg. És most meg rettenetesen öregnek látszom, és eszembe jut, hogy az elkerülhetetlen lelkiismeret-furdalással átvirrasztott éjszakák vésték a szemem alá azt a két-két ráncot, nézem magam, és összezavarodom. A kétségbeesett grimaszaimra gondolok, amikbe szakítás után próbáltam fojtani a bánatomat, lám, meglátszanak rajtam, azoktól van az a ránc a szám szélén, és talán az is azoktól van, hogy amikor figyelek, nagyon komoly lesz a tekintetem, majd nem szigorú, és ezt látva meg szokott ijedni, akivel beszélek, pedig én ilyenkor csak koncentrálni akarok arra, amit mondanak. Az arcom azt a néhány ráncot kivéve egész sima, de nem volt ez mindig így, emlékszem vissza, reménytelen harcot vívtam a pattanásaimmal, és még ma is ott van a szememben az a tekintet, ahogy régen a tükörbe néztem, félve, hogy tovább fogok csúnyulni, a tekintetem nem változott, hát mit számít akkor, hogy a bőröm változott?

A szememre nézek, kicsi, látom a szememet, amivel látok, kicsi és fáradt, mint aki elhasználta magát. Nézek magamra, kimerülök ezektől a villanásoktól, túlfeszítem magam és szétszakadok, és már nevetségesnek tűnik az előbbi elborulásom. Aztán becsukom a szemem, hogy megállítsam az átalakulásaimat, és a puha sötétségbe ágyazhassam a tükörképeimet.

Cafatjaid

Eladtak, amíg nem voltam odafigyelve
Csak egy kicsit bár, pár dekát először,
Aztán egyre többet és többet szelt le belőled
A végén már csak csontok maradtak nekem
Meg zacsiban a belek.
Nagyon meg kell fűszerezni azt az orvos szerint.
Persze nagy szakács a figura, de nem csak innen
Tudja, hogy mindent illik megsütni előtte.
Sörrel, azt mondta, jól esik, vagy ízlés szerint,
De inkább sörrel esik jól.
A nyesett dolgokat nem olyan izgalmas
Összerendezni. A kategorizálás elakad
Egy bizonyos ponton: a húsrá nem ragadnak úgy
A matricák, mint az urnánkra, vagy a csecsemő
Karjára a szalag, a majdnem olyan, amivel a haldoklók nem
Hagyhatják el a kórház területét...
Most amiatt szólhatok nagyapámról, aki
Kertjünkben egy ideje csonkolja a fákat,
És nem tűnik fel neki az ágak döglött hal szeme
Vagy az ha fényben izzadnak az ágak,
Mint spázó izzad a sós szaunában...
Égésben talán csak a boltívek érdekeseek
Amik alatt cafatjaid áldozni viszem.

Teleshop

A kenyeret mammográffal
nyomta össze,
légcsomókat nem
diagnosztizált.

A számban tartom,
csak a körmeit köpöm ki
lakk érzékeny vagyok mióta
együtt vagyunk.

A teleshop legjobb kése apróz
nincs gondom a mosogatással
az automata csövek
túlnövesztik a salátát.

Hogy milyen jelentéktelenül apró dolgokon múlhatnak a történelem irreverzibilis fordulata!

Helga nem volt olyan típusú lány, akire azt szokás mondani: lenyűgöző szépség. Nem, ő ronda volt. Tulajdonképpen nem is szükséges részletezni, hogy mennyire és milyen módon, elég, ha mindenki csak a fantáziájára bízta magát, mert akik ismerték, mind-mind megtalálták rajta azt a jellegzetességet, amitől viszolygni lehetett.

Érzései azért persze voltak. Sőt, őszintén szólva kevés keblet töltött el oly sok szép s nemes érzelem, mint éppen az övét [kacsintás, oldalbabökés, kacsintás] mivel szeretett vaskos és unalmas regényeket olvasni, dallamos-nyüszítő slágereket hallgatni.

Andorral nem tudni, hogyan, de bizonyára igen emlékezetes módon futott össze, mert attól fogva összes természetes késztetése rá irányult. Ahogy az sejthető – mert ha nem így lett volna, hova lenne a bonyodalom? – ezek a késztetések valahogy csak nem váltak kétirányúvá, és ebben most nem is Andor veleszületett szépérzékének volt szerepe, hanem sokkal inkább annak, hogy Helgából bizonyos belátások folytán hiányzott mindenfajta exhibicionizmus. Röviden szólva a fiú nem volt tisztában a lány létezésével.

Nyilván előadhatnám, miként töltött Helga hosszú estéket azal, hogy lapokat írt tele levélpiszkozatokkal, és mindet a szemetesbe szórta, vagy miként szótt fondorlatos, de soha meg nem valósult terveket a nagy, véletlen találkozásra, vagy miként gyakorolta a tükör előtt a helyes taglejtést és mimikát, vagy miként kísérté egész délutánokon keresztül, utcák sötét szövedékén át a fiút egészen hazáig, hogy mindent, amit lehet, megtudjon róla, vagy miként merengett el naphosszat egy kis tavacska melletti ligetben, egy rozszant padon, ábrándozva a naplementéről, amelyet egyszer majd együtt fognak dobogó szívvel csodálni, miközben a bárso-

nyos vízen tavasztündérek miriádjai járják majd öfneledt táncukat, és a fiú forró csókot lehel harmatozó ajakára, de hát mi értelme volna? Elég, ha annyit mondok, hogy az előző bekezdés végéhez képest nem történt elmozdulás.

Egy nyirkos délelőttön aztán – ki tudja, talán a csillagok állása tette, bár sem Helga, sem az elbeszélő nem hisz az asztrológiában, és elhatárolódik – végül rászánta magát, a Király utcai villamosmegállónál egyszerűen megállította, és (minő váratlan fordulat) mire magukhoz tértek, már füstölgő rom volt az egész város.

Anyaszült meztelenül feküdt mindkettő, és egyikük sem emlékezett semmire azt követően, hogy Helga Andor elé állt. A városban egy teremtett lélek sem maradt rajtuk kívül, még maradványok sem. Eleinte azt remélték, hogy valaki csak értük jön, de hosszú hetek teltek el, és semmi sem történt. Végül belenyugodtak abba, hogy ők a két utolsó példány.

Egy este aztán, mikor unalmukban kiültek a partra – hosszú idő telhetett el, mert reggelente már a Keleti pályaudvarig jártak legelészni az őzek – Helga ugyanazt a rettenthetetlen bátorságot érezte magában, mint akkor, a Király utcánál.

– Te... Andor... – kezdett bele kissé tétován.

– Mondjad. – mondta a fiú, és még csak nem is színlelte az érdeklődést. Nem kerültek túl közel egymáshoz.

– Tudod... – folytatta aztán – Ketten maradtunk...

– Micsoda meglepetés. – lelkesedett a fiú.

– Te... Andor...

– Mondjad.

– Nekünk... nekünk küldetésünk van... – a fiú nem válaszolt, mert nem volt olyan ostoba, hogy ne sejtett volna rosszat, és nem akarta biztatni. De Helga ekkor már elkapta a gondolat fonalát – Mi lehetnénk az új Ádám és Éva! – és a fiúba csimpszkozott.

– Na, az lenne csak az ember tragédiája! – replikázott Andor, miközben lefejtette magáról a lány kezeit, majd saját szellemességétől elégedetten fújta ki a cigarettája füstjét. De az nem átalott továbbintellektualizálni a dialógust:

– Az új Deukalion és Pyrrha!

Németh Tamás

– Szállj... már... le... rólam! – kiáltotta a fiú, és felállt.

– De... de... mi lesz az emberiséggel? – kérdezte Helga, és szeme könnybe lábadt, mondhatni ah!

– Ronda vagy. – szögezte le a fiú, illetéknéppen pedig egy hetyke vállrándítással kipusztította azt, miközben keleti irányban, a Váci utca felé elhagyta az elbeszélés terét. Csak a csikk maradt utána, meg némi fájó hiányérzet.

A költői hajlamokkal megvert kedveshez

Álmodol egy nőről forró és különös áldott nagy látomást álmodol
 egy nőről
 akit te nem ismersz de aki téged ismer aki téged megért aki téged
 szeret
 akit te nem ismersz akit te nem szeretsz akit te nem értesz meg
 akit te soha
 nem is akarsz megérteni mert istenem hát mire is való az hiszen a
 te hatalmas
 önzetlen tiszta bús áttetsző lelked arra szomjazik csak hogy
 szeressék
 aztán még szeressék aztán még szeressék és aztán még szeressék
 ki más is lehetne szeretni ha nem tégedet ha nem tenmagadat
 ki más is lehetne megérteni ha nem a te mélységes nagy
 mélységeidet
 na nem hát az nem lehet hogy rajtad kívül is legyenek érző emberi
 lények
 azt hitted vannak te szegény jótét lélek de most kiderült hogy csak
 sötét gonosz bunkók vannak rajtad kívül jaj hát most micsináljak
 kedves Freud Zsiga bácsi tessék már mondani mit kezdjek ezekkel
 az ösztönlényekkel akik még képesek örülni az életnek anélkül
 hogy
 felebarátaik minden rezdülését azonnal boncolgatni és kritizálni
 kezdenék
 és rámásznának hogy kiforgassák őt a józan eszéből és aztán
 minden további nélkül
 dróton lehessen rángatni őket akár a jojt húzd meg ereszd meg
 pedig ez olyan jó játék én is mindennap gyakorlom ezeken a kis
 hülyéken
 akik nem akarnak engemet megérteni pedig folyton
 magyarázgatom eztet
 hát mi másért lennének különben ha nem azért hogy megértsék az

én nagy lelkeségemet
kis buták még ki kell őket nevelni hogy fölérjenek velem de majd
én jól kinevelem
mindegyiküket milyen jó is lesz aztán nekem csak ki kell állni a
katedrára
szemléltető példányaként a kegyetlen nőktől megtört bús
férfiszívnek
aki bágyadt mosollyal elhaló hangon ad jótanácsot ha kérnek tőle
és akkor is ha nem kérnek tőle de azért elüvölti a vakvilágba
hiszen igaza van
jól teszed édes hogy így kitergeted a szennyest oly szívfacsgató
látvány
oly szép nemes dicsőséges dolog is kirakatba tenni a könnyeinket
hogy mindenki láthassa és jól meghatódjon a saját magunk
okulására
meg a mi fájdalmas titkos lelki mélységeinket a másik ember orra
alá dugni
akkor is ha esetleg nem akarja csak túl udvarias hozzá hogy
otthagyon a búsba
vagy harsányan kiröhögjön hiszen ő is éppoly emberi lény
mint amilyennek téged képzél jobb napjaiban mikor éppen több a
türelme
aztán mikor éppen elfogy a türelme és netalántán hátat fordít és
elmegy
valahová csigákat számlálgatni vagy egyszerűen nem gondolni
semmire
lefeküdni egy jó kényelmes kanapéra ahol végre békibe hagyják a
lelki mélységekkel
mert elege volt már a rátehenkedő nagy büdös filozófiából
és költészetből és irodalomból és szeretne egy kicsinnyég önmaga
lenni
akkor kell rá ujjal mutogatni sírva és ordítva és toporzékolva
tanitonéni tanitonéni ő volt tessék megverni kééééérem szépen
aki nem csinálta aztat amit én akartam akkor amikor akartam ott
ahol akartam
no de megállj csak lesz kapsz ha hiszed ha nem olyan érzelmi
zsarolást fogok itten
produkálni neked hogy ihaj pitzni fogsz hogy hagyjam abba de

akkor már késő lesz
tudod mindig könnyebb a másikat elmarni ha vannak az ember
háta mögött
jó sokan legyenek és nagyok és erősek hadd űzzék el azt az egyet
én majd megmutatom kit kell kinyírnotok majd segíték is mert jó
gyerek vagyok
a tyúkok is így csinálják elől rikácsol az egyik mögötte az egész
baromfiudvar
hát nemtom van ebbe valami megindító tényleg de talán nem
egészen
kiegyensúlyozott nem egészen fair így ez a játék
mégiscsak a kakasviadal lenne az igazi ez a kemény férfias
mérkőzés
küzdjünk hát keményen férfiasan ha már kemény férfinak
teremtett tégedet a Jóistenke
talán azóta veri a fejt a falba Jézus Mária micsináltam
nem férfinak kellett volna teremteni ez az istenadtát hanem
hattyúnak
nemes büszke hideg érinthetetlen hattyúnak aki addig suhan a tó
néma tükrén amíg
ki nem úszik a partra és föl nem kászmálódik arra a randa
bütykös úszóhártvás lábára
de nem sokáig marad kint nehogy meglássák hogy ő is csak egy
hétköznapi
nyavalyás gerinces aki mellesleg férgekkel és más hasonlókkal
táplálkozik
inkább gyorsan visszamegy ott haldoklik szívettepően és
lehetőleg jó hangosan
siránkozik zokog tollait tépi saját húsába vág csak sajnálják mááár
hát mi lesz emberek
szemetek előtt haldoklik itten nézzétek nektek produkálja magát
direkte soha senki másnak tessék csak tessék vigye kedves ingyér
van
jut belőle mindenkinek főleg annak aki hajlandó nézni és csodálni
csodálni csodálni csodálni mindenekfölött akarom akarom
akarom
hát mijjér nem lehet mindjárt az amit én akarok anyuuuu adide
azonnal

jajj de örülök hogy rádtaláltam szivecském ígérem ezentúl
annyit foglak sajnálni hogy belegebedsz ígérem életem végéig
    siratni fogom
szomorú sorsod csak előtte legalább hadd szolgáltatassak rá
    elegendő okot
azzal hogy két gögicse között úgy ütlek meg hogy tényleg fájjon is
akkor aztán bőghetsz édes fiam ahogy a torkodon kifér

Hogyan próbáljunk emancipált benyomást kelteni

– elektronikus levél –

Ez most én leszek. Tatjánát utánzom,
úgyhogy készülj föl egy jó hosszú levélre,
itt-ott rímekkel, szép sorba, láncon.
Ha gondolod, reagálj. Nekem már megérte.
Nem muszáj azonnal, előbb olvasd végig,
és ha lehet, válaszul próbálj meg ne vérig
Sérteni. E pár sor épp eléggé beéget,
úgyhogy ha nem megy, hagyd az egészet
a francba: ki-ki gondol, amit akar,
számoltam ezzel. Úgysem fogom tudni,
végül mitől támad kedved kibukni,
bár az eset nem hiszem, hogy fölkavar
éppen téged: már rég megszokhattad,
hogy fiókodban mindig van egy-két asztag
ímél a névtelen rajongók hadától,
amit időnként a szemetesbe hányol
olvasatlanul. Jól teszed. Okosabb vagy annál,
semhogy bárki előtt is megalázkodjál,
okosabb és szépebb és magabiztosabb,
pontosan tudod, neked kik a fontosak,
Ismered a lávgém minden csinját-binját,
és kékebb a szemed, mint a hogyishívják,
és ha még nem tudnád, mit akarok ezzel:
tetszel.

Tudom, nem röhögsz ki. Nem vagy ilyen hitvány,
te úriember vagy – én meg csak egy kislány
(vagy hát vénlány), ki még hisz a szabályokban –
minek aláznál meg a kelleténél jobban?
Látod, mit beszélek össze zavaromban,
míg árva kis fejem a rímeken töröm!
Belátom: elszaladt velem a ló –
a szerelmeslevél nem nekem való...
És most kesereghetnék az új erkölcsökön,
hogy miért nekem kell udvarolnom neked,
amikor ugyanezt te is megteheted,
mihelyt meggyőztelek. Úgyhogy el is kezdem.
Boldogan meglennénk itt fönn Budapesten,
ha nem is kettecskén, de hatodmagunkban:
csillagot nézhetnénk belső udvarunkban,
már amikor látszik. Ha meg nem, hát tévét,
esténként a hideg vacsorádat kérnéd,
főznék neked almát és vajjas kenyeret,
s együtt javítanánk meg az ócska, repedt
bojlert, és fürdenénk: szappanhabos álmom,
aztán elvonulnánk, hogy senki se lásson,
s reggel, ha lerángattam rólad a dunnát,
elmondanám én neked – ha nem unnád.
Félkönyékre dőlve hallgatnád a szavam,
s jól tudnád, hogy közben azon jár az agyam –
hogy máshol jár az agyad. Nem csapsz be, kis butám.
Egyszerre futnál az összes jó nő után,
s itthon kornyadoznék, búbánattól aszva,
hétvégenként mennék anyámhoz panaszra,
és hiába minden, már nem lennék elég,
hisz ennek a versnek sem olvasnád a felét,
undok szoknyavadász, nagyképű alak...
Tudod, mit? Nem kellesz. Dobtalak.
Én leszek az, aki utoljára nevet:
a címtárból tüstént kitörlöm a neved!
Nekem könnyöröghetsz, nem érdekel.
Már vissza is vontam.

Nem küldöm el.

Braun Barna
Evellei Kata
Németh Tamás
Radnóty Zoltán
Sós Dóra
Tamás Péter
Tarcsay Zoltán
Torma Mária
Török Sándor Mátyás
Varga Mónika
Vass Norbert
Zólyomi Kristóf

